

آزمون علمی اصول - اصول مظفر - پایه ۵ - مرحله اول

توجه: لطفاً با دقت به سوالات پاسخ دهید. (هر چهار پاسخ غلط، یک نمره منفی دارد)

۱. از نظر مصنف، «موضوع‌له» لفظ «امر» چیست؟
 - ا. معنای جامع «شیء» ☐
 - ب. معنای جامع «طلب» ☐
 - ج. مشترک بین «طلب» و «شیء» ☐
 - د. مشترک بین «طلب»، «شیء» و «شأن» ☐
۲. منشأ دلالت لفظ «امر» بر «وجوب» چیست؟
 - ا. ظهور وضعی ☐
 - ب. ظهور عرفی ☐
 - ج. ظهور شرعی ☐
 - د. ظهور عقلی ☐
۳. در کدام آیه، داعی آخر از نسبت طلبیه نمی‌تواند «بعث حقیقی» باشد؟
 - ا. ﴿فَاعْمَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ﴾ ☐
 - ب. ﴿أَوْفُوا بِالْعُقُودِ﴾ ☐
 - ج. ﴿اعْمَلُوا مَا شِئْتُمْ﴾ ☐
 - د. ﴿وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا﴾ ☐
۴. کدام گزینه اشکال بر «دلالت وضعی صیغه امر بر وجوب و ندب» نیست؟
 - ا. حمل کلام بر مجاز بدون قرینه از استعمالات روایی ☐
 - ب. مخالفت صیغه امر با ماده آن در دلالت ☐
 - ج. استعمال لفظ در بیشتر از یک معنا ☐
 - د. مخالفت با سیاق احادیث در اراده مطلق طلب از صیغه ☐
۵. إِنَّ دَلَالَةَ الْجُمْلَةِ الْخَبَرِيَّةِ عَلَى الْوَجُوبِ أَكْدَ لَأَنَّهَا فِي الْحَقِيقَةِ إِخْبَارٌ عَنْ تَحَقُّقِ الْفِعْلِ بِإِدْعَاءِ أَنْ وَقُوعِ الْأَمْتِثَالِ مِنَ الْمَكْلَفِ
 - ا. بلا محذور ☐
 - ب. علی وجه اللزوم ☐
 - ج. مفروغ عنه ☐
 - د. مفروض علیه ☐
۶. از نظر مصنف، کدام گزینه درباره «واجبات تبعدی» و «واجبات توصلی» غلط است؟
 - ا. تسقط أوامر التبعديات بإتيانها قریبة إلى وجه الله تعالى ☐
 - ب. تسقط أوامر التوصليات بإتيانها مطلقاً ☐
 - ج. إن المراد بالتعبد التسليم لله تعالى في ما أمر به ☐
 - د. كون التبعديات قربة إنما هو بإتيانها بقصد امتثال أوامرها ☐
- * إذا كان التقييد مستحيلاً فعدم التقييد في لسان الدليل لا يستكشف منه إرادة الإطلاق فإن عدم التقييد يجوز أن يكون لاستحالة التقييد و يجوز أن يكون لعدم إرادة التقييد.
 ۷. در عبارت فوق معنای «جواز» چیست؟
 - ا. اذن ☐
 - ب. اباحه ☐
 - ج. امکان ☐
 - د. احتمال ☐
 ۸. کدام گزینه بیان وجه صحیح قصد تقرب در واجب عبادی است؟
 - ا. التقرب إلى الله تعالى محضاً ☐
 - ب. التقرب إلى الله تعالى تحصيلاً لرضاه ☐
 - ج. التقرب إلى الله تعالى امتثالاً لأمره ☐
 - د. التقرب إلى الله تعالى مرغوباً فيه عنده ☐

۹. تقسیم واجب به لحاظ خصوصیات مقارن، به «بشرط شیء»، «بشرط لا» و «لا بشرط» در کدام یک از تقسیمات واجب داخل است؟

- ا. تقسیمات اولیه در مرحله ثبوت ☐ ب. تقسیمات ثانویه در مرحله ثبوت ☐ ج. تقسیمات اولیه در مرحله اثبات ☐ د. تقسیمات ثانویه در مرحله اثبات ☐

* إِنَّ الْأَصْلَ فِي الْوَاجِبَاتِ كَوْنُهَا تَوْصِيَّةٌ حَتَّى يَثْبُتَ بِالْدَلِيلِ أَنَّهَا تَعْبِيدِيَّةٌ.

۱۰. از نظر مصنف «أصل» مذکور در متن، از چه راهی به دست می آید؟

- ا. برائت ☐ ب. اطلاق لفظی ☐ ج. احتیاط ☐ د. اطلاق مقامی ☐

* إِذَا عَلِمَ وَاجِبٌ أَنَّهُ مِنْ أَىِّ الْقَسَمَيْنِ فَذَلِكَ وَ إِنَّمَا فَمَقْتَضَى إِطْلَاقِ صِيغَةِ الْأَمْرِ وَ جَوَابِ ذَلِكَ الْفِعْلِ، سَوَاءٌ أَتَى بِفِعْلٍ آخِرٍ، أَمْ لَمْ يَأْتِ بِهِ.

۱۱. در عبارت اطلاق لفظی صیغه امر (سواء أتى بفعل آخر أم لم يأت به) چه واجبی را اثبات می کند؟

- ا. عینی ☐ ب. نفسی ☐ ج. تعیینی ☐ د. کفایی ☐

* إِنَّ الْمَسَارِعَةَ إِلَى الْمَغْفِرَةِ فِي قَوْلِهِ تَعَالَى ﴿وَسَارِعُوا إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ﴾ لَا تَكُونُ إِلَّا بِالْمَسَارِعَةِ إِلَى سَبَبِهَا وَ هُوَ الْإِثْيَانُ بِالْمَأْمُورِ بِهِ، لِأَنَّ الْمَغْفِرَةَ فَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى فَلَا مَعْنَى لِمَسَارِعَةِ الْعَبْدِ إِلَيْهَا وَ عَلَيْهِ فَيَكُونُ الْإِسْرَاعُ إِلَى فِعْلِ الْمَأْمُورِ بِهِ وَاجِبًا.

۱۲. عبارت برای اثبات چه ادعایی بیان شده است؟

- ا. دلالت وضعی صیغه امر بر «فور» در واجب ☐ ب. دلالت وضعی صیغه امر بر «مره» در واجب ☐
ج. دلالت دلیل خارجی بر «فور» در واجبات ☐ د. دلالت دلیل خارجی بر «مره» در واجبات ☐

۱۳. اگر در یک فعل واجب، امر مولا نسبت به «مره» و «تکرار» مطلق بیان شده باشد، کدام گزینه در مورد امتثال چنین واجبی صحیح است؟

- ا. تکرار فعل واجب امتثال بعد از امتثال است ☐ ب. تکرار فعل واجب باطل است ☐
ج. تکرار فعل واجب لغو است ولی مبطل امتثال اول نیست ☐ د. هر یک از افعال تکراری واجب، امتثال خاصی است ☐

۱۴. از نظر مصنف، پس از نسخ قطعی وجوب در فعل واجب چه حکمی برای فعل ثابت است؟

- ا. جواز مدلول امر ☐ ب. تبعیت از دلیل خاص ☐ ج. جواز قبل از وجوب ☐ د. امکان وجود هر یک از احکام پنجگانه ☐

۱۵. اگر مولا یک بار بگوید: «صلّ» و قبل از امتثال امر اول دوباره بگوید: «صلّ مرة أخرى» کدام گزینه درباره امر دوم صحیح است؟

- ا. تأکید امر اول است ☐ ب. امر تأسیسی و جدید است ☐ ج. مقید امر اول می شود ☐ د. لغو و بی تأثیر است ☐

۱۶. بر اساس ظهور عرفی، امر دوم در مسأله «الأمر بالأمر» چه نوعی است و بر چه حکمی دلالت می کند؟

- ا. طریق - وجوب ☐ ب. موضوعی - وجوب ☐ ج. طریق - استحباب ☐ د. موضوعی - استحباب ☐

۱۷. کدام گزینه «واجب مطلق» است؟

- ا. نماز نسبت به دخول وقت ☐ ب. حج نسبت به استطاعت ☐ ج. روزه نسبت به علم ☐ د. جهاد نسبت به قدرت ☐

۱۸. در کدام یک از اقسام واجب، تحصیل «مقدمات وجودی» واجب است؟

- ا. منجز ☐ ب. مشروط ☐ ج. مطلق ☐ د. معلق ☐

۱۹. اگر در مثال «إذا دخل الوقت فصل» شرط در خطاب، قید برای هیئت امر باشد، کدام گزینه درباره واجب مذکور غلط است؟

- ا. تحصیل مقدمات قبل از حصول شرط واجب است ☐ ب. از مصادیق واجب مشروط است ☐ ج. از مصادیق واجب معلق نیست ☐ د. وجوب، فعلی و مطلق است ☐

۲۰. تخییر در امتثال نمازهای یومیه، مانند نماز صبح و انجام یکی از افراد متعدد آن چه نوع تخییری است؟

- ا. شرعی طولی ☐ ب. عقلی طولی ☐ ج. شرعی عرضی ☐ د. عقلی عرضی ☐

۲۱. «جهاد دفاعی» کدام یک از اقسام «واجب» است؟

- ا. تعیین عینی ☐ ب. تعیین کفایی ☐ ج. تخییری عینی ☐ د. تخییری کفایی ☐

۲۲. «خمس» کدام یک از اقسام «واجب» است؟

- ا. موقت فوری ☐ ب. غیر موقت فوری ☐ ج. غیر موقت غیر فوری ☐ د. موقت غیر فوری ☐

۲۳. اگر مولا در دو کلام جداگانه گفته باشد «صم» و «اجعل صومک يوم الجمعة» و مطلوب هر یک از غیر از دیگری باشد، انجام روزه در روز شنبه چه

نوع امتثالی است؟

- ا. قضای امر اول و امر دوم به سبب امر خاص ☐ ب. قضای امر اول و ادای امر دوم ☐
ج. ادای امر اول و قضای امر دوم به امر خاص ☐ د. ادای امر اول و قضای امر دوم ☐

۲۴. از نظر مصنف دلالت کلمه «نهی» بر «طلب ترک» چه نوع دلالتی است؟

- ا. شرعی ☐ ب. وضعی ☐ ج. عرفی ☐ د. عقلی ☐

۲۵. دلالت «لا تترك الصلاة» بر «امر» و «نهی» چه نوع دلالتی است؟

- ا. مطابقی - التزامی ☐ ب. مطابقی - مطابقی ☐ ج. التزامی - مطابقی ☐ د. التزامی - التزامی ☐

❖ إن التَّركَ فی النِّهی لیس بمقدور للمکلف، لأنَّه أزلّی خارج عن القدرة، فلا یمكن تعلُّق الطلب به.

۲۶. پاسخ مصنف به اشکال مذکور چیست؟

- ا. نسبت اضافی قدرت، با دو طرف فعل و ترک معنا پیدا می‌کند ☐
- ب. عدم ازلی به لحاظ بقا و استمرار متعلق قدرت قرار می‌گیرد ☐
- ج. معنای وضعی نهی «کف النفس عن الفعل» و وجودی است ☐
- د. معنای وضعی نهی «طلب» نیست تا این بحث صحیح باشد ☐

۲۷. لا دلالة لصیغة «لا تفعل» لا بهیأتها و لا بمادّتها علی الدوام و التکرار و لا علی المرّة و إنّما المنهی عنه

- ا. ترک جمیع الافراد ☐
- ب. تحقق الطبیعة مکرراً ☐
- ج. فعل الطبیعة و لو مرّة ☐
- د. صرف الطبیعة ☐

۲۸. کدام یک از جملات زیر صحیح است؟

- ا. مدلول مجازی لفظ، مفهوم اصولی است ☐
- ب. مدلول التزامی لفظ مترادف مفهوم اصولی است ☐
- ج. اصطلاح «منطوق»، نامگذاری «دال» بر اسم «مدلول» است ☐
- د. مدلول التزامی جمله انشائی، مفهوم اصولی است ☐

۲۹. موضوع نزاع در مسأله «حجیت مفهوم» چیست؟

- ا. اثبات حجیت مفهوم ☐
- ب. مصداق بودن مفهوم برای ظواهر ☐
- ج. حصول مفهوم برای جمله ☐
- د. وجود قراین دال بر مفهوم ☐

۳۰. لا نزاع فی حجّیة المفهوم الموافق، بمعنی دلالة الأولویة علی تعدی الحكم إلی ما هو أولى فی

- ا. سنخ الحكم ☐
- ب. دلالة الظهور ☐
- ج. حجّیة الظهور ☐
- د. علّة الحكم ☐

۳۱. ظهور «جمله شرطیه» در مفهوم از چه راهی اثبات می‌شود؟

- ا. عقل و وضع ☐
- ب. وضع و شرع ☐
- ج. وضع و اطلاق ☐
- د. عقل و اطلاق ☐

۳۲. کدام گزینه درباره «شرط» در دو جمله شرطیه متعاقب یکدیگر مانند «إذا خفی الأذان فقصر» و «إذا خفیت الجدران فقصر» صحیح است؟

- ا. شرط مؤثر در جزای واحد، مرکب از دو شرط است ☐
- ب. هر یک از دو شرط برای ثبوت حکم واحد مستقل‌اند ☐
- ج. حکم ثابت شده در هر یک مستقل و متفاوت با دیگری است ☐
- د. هر یک از دو شرط، تفسیر دیگری برای تحقق جزای واحد است ☐

۳۳. نظر مصنف درباره «تداخل اسباب» و «تداخل مسببات» در دو خطاب «إذا رزقت ولدا فتصدّق علی مسکین» و «إذا رزقت ولدا فتصدّق علی ابن السبیل» چیست؟

- ا. تداخل اسباب و مسببات ☐
- ب. عدم تداخل اسباب و تداخل مسببات ☐
- ج. تداخل اسباب و عدم تداخل مسببات ☐
- د. عدم تداخل اسباب و مسببات ☐

۳۴. در صورت اثبات مفهوم برای «وصف»، مفهوم خطاب «فی الغنم السائمة زكاة» چیست؟

- أ. عدم وجوب الزكاة فی غیر الغنم السائمة ☐
- ب. عدم وجوب الزكاة فی الغنم غیر السائمة ☐
- ج. عدم وجوب الزكاة فی غیر الغنم السائمة أو غیر السائمة ☐
- د. عدم وجوب الزكاة فی غیر الغنم غیر السائمة ☐

۳۵. در صورتی «وصف» مفهوم خواهد داشت که باشد.

- أ. مشعر به علیت ☐
- ب. موضوع حکم ☐
- ج. قید حکم ☐
- د. قید موضوع ☐

۳۶. إنَّ معانی ألفاظ المعاملات غیر مستحدثة و الشارع بالنسبة إليها كواحد من أهل العرف فإذا شككنا فی اعتبار شیء عند الشارع فی صحّة البيع و لم ينصب قرينة على ذلك فی كلامه فإنه

- أ. يجب الأخذ بالاحتياط إن قلنا بأن ألفاظ المعاملات موضوعة للصحيح ☐
- ب. يجب الأخذ بالاحتياط و لو قلنا بأن ألفاظ المعاملات موضوعة للأعم ☐
- ج. يصح التمسك بالإطلاق إن قلنا بأن ألفاظ المعاملات موضوعة للأعم ☐
- د. يصح التمسك بالإطلاق و لو قلنا بأن ألفاظ المعاملات موضوعة للصحيح ☐

۳۷. در صورت استثنائی بودن «إلّا» در کلام شخص مقرر هنگامی که می‌گوید: «لیس فی ذمتی لزيد عشرة دراهم إلّا درهم» چه دینی بر عهده مقرر اثبات می‌شود؟

- أ. یک درهم ☐
- ب. نه درهم ☐
- ج. ده درهم ☐
- د. عدم دین ☐

۳۸. کدام گزینه درباره «مفهوم لقب» در مثالی مانند «اطعم الفقير» صحیح است؟

- أ. عدم وابستگی حکم بر عنوان موضوع ☐
- ب. شمول شخص حکم بر افراد خارج از عنوان لقب ☐
- ج. ظهور کلام در انحصار حکم بر عنوان لقب ☐
- د. عدم ثبوت نوع حکم برای موضوع دیگر ☐

۳۹. منشأ وجود «دلالت اقتضاء» در آیه ﴿وَسَلِّ الْقُرْآنَ﴾ چیست؟

- أ. شرع ☐
- ب. عقل ☐
- ج. عادت ☐
- د. لغت ☐

۴۰. دلالت «وجوب یک واجب» بر «وجوب مقدمات» چه نوع دلالتی است؟

- أ. اقتضاء ☐
- ب. ایماء ☐
- ج. اشاره ☐
- د. انشاء ☐

۴۱. بیان واجب با کدام یک از اقسام «عموم»، سبب تعلق حکم به صورت جداگانه برای هر یک از افراد عام می‌شود؟

- أ. استغراقی ☐
- ب. مجموعی ☐
- ج. بدلی ☐
- د. اطلاقی ☐

۴۲. اگر «ال» در مفرد محلی به «ال» برای عهد نباشد، منشأ دلالت مفرد محلی به «ال» بر عموم چیست؟

- أ. وضع ☐
- ب. عقل ☐
- ج. انصراف ☐
- د. اطلاق ☐

۴۳. تفاوت «عام دارای مخصص متصل» با «عام دارای مخصص منفصل» در چیست؟

- ا. قرینه بودن مخصص بر مراد جدی در اولی و عدم قرینه بودن آن در دومی ☐
- ب. عدم انعقاد ظهور بدوی در اولی و انعقاد ظهور بدوی در دومی ☐
- ج. عدم مجازیت عام مخصص در اولی و مجازیت آن در دومی ☐
- د. تقدم ظهور مخصص بر ظهور عام در اولی به اظهریت ولی در دومی به نص بودن ☐

۴۴. اگر شبهه مفهومی سبب اجمال مخصص شود، در چه صورتی عام مخصص مجمل نمی شود؟

- ا. شبهه بین اقل و اکثر در مخصص متصل ☐
- ب. شبهه بین متباینین در مخصص متصل ☐
- ج. شبهه بین اقل و اکثر در مخصص منفصل ☐
- د. شبهه بین متباینین در مخصص متصل ☐

* إن الخبر بحسب الفرض قرينة على الكتاب و الأصل الجاری فی القرينة و هو هنا أصالة عدم كذب الراوی مقدم على الأصل الجاری فی ذی القرينة.

۴۵. در مسأله مذکور، اصل جاری در «ذی القرينة» چیست؟

- ا. أصالة الحقيقة ☐
- ب. أصالة العموم ☐
- ج. أصالة الصدور ☐
- د. أصالة البیان ☐

۴۶. حاکم بر اجزاء یا عدم اجزاء در «اوامر اضطراری و ظاهری» چیست؟

- ا. شرع ☐
- ب. عرف ☐
- ج. عقل ☐
- د. وضع ☐

۴۷. آیه «فَلَمْ يَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا» به کدام یک از وجوه «اجزای اوامر اضطراری» اشاره می کند؟

- ا. تخفیفی بودن اوامر اضطراری ☐
- ب. صدق فوت سبب برای وجوب قضا ☐
- ج. اجرای برائت هنگام شک در وجوب قضا ☐
- د. وجود اطلاق در اوامر اضطراری ☐

۴۸. کدام گزینه بیان اصطلاح «حکم ظاهری» در مسأله «اجزاء» نیست؟

- ا. کل حکم ثبت ظاهراً عند الجهل بالحکم الواقعی ☐
- ب. ما تضمنه الأصل و الأمانة ☐
- ج. ما هو المقابل للحکم الواقعی من الأصول العملية ☐
- د. ما هو المقابل للحکم الواقعی الثابت عند الله تعالى ☐

۴۹. منشأ عمل به عام موجود در کلام شارع پس از فحص و یأس از مخصص چیست؟

- ا. أصالة الاطلاق ☐
- ب. أصالة الحقيقة ☐
- ج. أصالة عدم القرینه ☐
- د. أصالة الظهور ☐

۵۰. نظر مصنف درباره حکم استثنای موجود در آیه «وَالَّذِينَ يَزْمُونَ الْخِصَانِ ثُمَّ يُنَادُوا بِرَبِّهِمْ شُهَدَاءَ فَاجِلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ» إلا الَّذِينَ تَابُوا چیست؟

- ا. رجوع به جمله اخیر و عدم امکان رجوع به سایر جملات ☐
- ب. رجوع به همه جملات و نیاز به قرینه برای اختصاص به جمله اخیر ☐
- ج. رجوع به جمله اخیر و نیاز به قرینه برای رجوع به همه جملات ☐
- د. رجوع یقینی به جمله اخیر و اجمال سایر جملات ☐